

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

ANTI||BARBARORVM D. ERAS-||mi Roterodami, liber unus

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1524

Quod literae compluribus tantopere sint inuisae, nihil aliud e[ss]e in causa,
nisi quod ignorent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30133

Vo tandem iure o uos Ḡothi, e uestris egressi limitibus,
Qnon modo latinor̄, puincias occupatis (disciplinas loq̄t
liberales) uegetia ipsam urbē reḡ dominā, Latinitatē audetis
incessere; Quanā iniuria lacessit? quid petitis? Quod si bellū
placet, iusto Marte decernite, facite pugnādi copiā. Si pugna
diffiditis, desinete molesti esse, excede solo, regionē hāc pura
gate, uestris finibus continemini. Quod si hostes, q̄ latruncu
li dici malit̄, prodite e latebris, cōserite manus, & publico cer
tamne finis queratur odij̄s, aut uos uicti quiescite, aut nos uo
bis uictorib⁹ concedemus.

Quod literæ complurib⁹ tantoper e sint inui
sæ, nihil aliud eē in causa, nisi quod ignorent.

IAm non audit⁹, proiecta hasta, bellū indixere foeciales, iā
ad pugnā est hostis euocand⁹. Hic ego interpellās: Vide
inquā, ne nimiū hoc sit calidū, nondū oēs tibi peractæ ceremo
niae, porcus tibi saxo feriēdns, priusq̄ ad arma profilias. Probe
mones, inquit. Vtinā ex istis haris, in quib⁹ passim tot crassi
uralidic⁹ sues otiosi saginantur, cib⁹ populi, mihi liceret insig
nē aliquē diligere. Eū ego bipedē libentius mactarē, q̄ ullum
porci quadrupedē. Sed agite, factū putemus, quod ex animo
factō uolumus, & hostē bonis auribus aggrediamur. Nā interi
perinde agā, ac si cū ipsis præsentib⁹ mihi res esset. Vos mo
do huius nostræ dimicatiunculae spectatores sedete. Atq̄ adeo
ne tubā deesse, queratur Erasmus meus, superstitionis, ut uide
or, ceremoniaq̄ obseruator, esto conuictū hoc tubæ loco. Di
cite quæso brutissimi homines, Midæ progenies, statuæ mar
moreæ, quid ita cōmeruere literæ sœculares (sic enim uos ap
pellare soletis, quicquid nō didicistis) ut uos eas tā obstinatis
odijs insectemini, tanq̄ homines ad id unū sint nati, ut erudi
tionē oderint. An quia, & nō didicisse piget, nec discere licet
odisse libet. Qd si ipi pignauia desperatis, alijs inuidere pul

chrū arbitramini: Quin potius accingimini, & glām hanc nō
bis, quā inuidetis, p̄ripitīs: Sed ueremini, ne in uos antiqua il-
la sc̄omata iaciamus, asini ad lyrā, boues ad ceroma. Quid gra-
culo cū fidibus: quid cū amaricino sui: At nō mirū facitis, quod
odistis, mirū facturi si amaretis. Vere illud ut cætera, princeps
ille Peripatīcōs: Scientijs n̄isi insciū nemine esse inimicū. Nō
gallus miratur iaspide, non sues delectant rosae, non pictura si
miā, nō iuuat lippū lux, non placet Midæ cantus A pollinis.
Cur inepti auriculas uestras asininas ultro proditis, uel Mida
patre stultiores, qui celare studuit: Cur nō magis terræ infodi-
tis inscitiae uestræ dedecus: Cur non potius quorundā callidi-
tatē imitamini qui laudant ut scire uideantur: Cur saltē nō ta-
cetis, ut philosophi putemini: Nunc ipsi uestro metu indicio, tā
quā sorices cōprehēdimini. An uero eo demētiæ puecti estis
ut bellū etiā facinus putetis, res optimas, quas sapiētissimi qui
que sibi tantis laboribus experēdas putarint, odisse, inuidere,
oblatrare. Ista uero gloria si nescitis, cū baiulis, cum cerdoni-
bus, cū nautis & fossoribus uobis est cōmunis, quippe odes-
runt et illi politiora studia, contēnunt, execrantur, hoc uobis
meliores, primū q̄ moderatius oderūt deinde qđ suar̄ artiū
amore, nostra studia contēnunt. Vos ita elegatiōres artes odi-
stis, ut nullas teneatis. Illi artē artiū, studia studiis p̄ferūt, uos
scīæ ignorantiā antefertis, sanæ menti insaniā anteponitis, pe-
cudē hoī. O contēptores seruū pecus, q̄s uel ipsi derideāt asini.
At uidete interī, q̄ iniquū sit odisse, nec scire, neq̄ quid oderi
tis, necq̄ cur oderitis. Dānatis rhetoricen, quid autē sit ea, ne p̄
nebulam quidem uidistis. Odistis poēsim, quam neqne quid
sit neq̄ cuiusmodi sit intelligitis. Odistis antiquitatem, omnis
antiquitatis imperiti. Breuiter, totum hoc quod docti magnis
uigilijs sequuntur uos cōtēnitis, & totū hoc quantū est, igno-
ratis. Nā si quādo hæc eadē ip̄i didicisti, cur uolētes discere re-

D ij

prehenditis. Si non didicistis (quod etiam gloriāmini, nō modo confitemini) quid de incomptis tam stolidē pronuntiatis? Sed audistis, opinor, mala esse hæc studia. Esto sane, dum modo a ueltri simillimis, inuidis, ignarīs, iimicis, uidelicet suis suem docuit, cæcus cæco dux fuit. At proferte, si potestis, uel unum, qui has literas, ubi probe perceptas habuit, accusauit, q̄ insumptæ in eis operæ, se pœnitere dixit? Cur at stolido de incomptis blateranti creditur, eruditio de perceptis differēti, fides negatur? An putatis obscuram esse cuiq̄ uestram inuiditiam; an nos fucum uestrum fallere creditis; an fugere nos, qd morbi uos urat? Liceat tandem, quæso, rebus sua dare nomina definite aliquando pro inuidentissimis, & ignariis, religiosos, ac pios uos uelle uideris?

Inuidum eē, haud religiosum, odiſſe literas, quas nescias.

TVM medicus. Vtar, inquit, iure concessō, interpellabo:
Præclarum te uelitem declarasti, nec temere te Battum appellatum īa puto. Rogante illo, quid ita putaret. Num sunt inquit, hæc ænigmata tibi, qui fabulas per pulchre tenes. Iam probe barbaroz̄ furta prodidisti, ut altera metamorphosi, te ex indice illo lapide, rursum in Battum reuixisse propemodū credā, deinde scite istud hoīm genus, ad pugnam euocasti. Nulla enim re perinde in rabiem agi solent, q̄ si stoliditatis, si imperitiæ, si inuidentia opinionē illis impingas, hoc est, si maxime uera audiant. Recte sentis, inquit Battus, nec mirum a deo, si tacto hulcere scabiosi commoueantur. Tum uero uides homines superbissimos, oculis ardentibus, totiusq; uultus immanitate, animi testari fuorem, etiamsi ne inter hæc quidē simulandæ religionis artificio recedunt, hac tanq; personati, suas tragœdias agūt. Nā ut est res oīm optima religio, ita (nobili histrico teste) ad quiduis uitij prætexēdum commodissimum pallium, eo quod si quis in ipa uitia conetur animaduer-